

OCENJUJEMO

Gledališče

Iztok Mlakar: Pašjon

Gledališče Koper,

SNG Nova Gorica

★★★★★

Zgodbe o Kristusovem življenju in nekoliko manj trpljenju se dvojec za narečne popevkarske uspešnice Mlakar-Taufer loti v navezavi na tradicijo, glasbeno na tradicijo slavljenja in premisleka o božjih delih, kakor jo poznamo iz gospela in bluesa. Uvede in zašpili ga popevanje »aleluja«, in vmes je muzikal o Učenikovem liku in delu do tega ves čas afirmativen in brez sledu blasfemije, zato pa toliko bolj našpičen proti kolaborantom. Proti tisti 'narodni eliti', raznim podobnikom farizejev in seducejev, ki je Kristusa izdala, spustila z verige in križa barabijo, ki je poskušala otopiti nauk in ga udomačiti, postvariti, proti tistim, ki so osnovali razne cerkve, da so nadaljevale prikrejevalno delo. *Pašjon* je bolj kot zgodba o čudežih, s temi je kljub dobri veri ves čas nekaj narobe, ozdravljeni recimo v alanfordovski črni maniri bentijo, ker se morajo iz lagodnega leprastega beračenja poklicno preusmeriti v fizično bolj zahtevne rabote, zgodba s socialnim pridihom. Nekako v stilu teologije osvoboditve; čudež s svatbe v Kani se uresniči s porazdelitvijo dobrin, srečevanja tistih, ki bodo šli še težje kot kamela skozi šivankino uho, in bednega uličnega protoproletariata so duhovito konfrontirana. Mlakar obogati besedilo s svojo priljubljeno temo; poudarjeno mimobežnostjo moških in žensk, kar omogoči Tauferju nekaj ljube mu travestije in navzkrižnih spolnih zasedb. Muzikal spremlja glasbeni trio v živo, postavljen pod palmo in zvezdno nebo, Mlakarjeva glasba, kolikor ni atmosferska, so večinoma poznani tradicionalni napevi in *readymades*, to daje glasbeno podlago songom, ki so seveda nadaljevanje njegovega

FOTO JOZE SUHADOLNIK

(Kant?)avtorskega sloga. Mlakar primeša v *Pašjon* tisto, kar se je v zgodbo zgodb pritaknilo v množični kulturi, recimo zamenjavo tipa *Brianovo življenje* Monty Pythona, le da je zdaj sosedov kar Baraba, ali *Zadnje skušnjava*, v kateri hudobec ponuja življenje pred vstajenjem, temu primerno neobstojno in nedostojno (mesije).

Skozi trinajst postaj pelje muzikal Hudič, zapeljivec in posmehljivec človeški neumnosti, in Mlakar to figuro zastavi s totojevsko grimaso, v njem je nekaj primarnega, reptilnega, ne samo rep – kostumografka je Barbara Stupica, gostovanjem kjerkoli prirejena scenografija je delo Voranca Kumra. Na tem odrčku je Mlakar suveren rezoner, mojster ceremonije in uravnavalec, ki mora na koncu priznati, da je smeh ogledalo duše in vse na svetu omejeno – razen človeške neumnosti, na kateri se vrag in z njim ta komični muzikal obilo pase. Za razliko od Kristusa Žige Udirja ta kot popotni pridigar deluje stvarno in v stilu, s prodornim in nekam čez usmerjenim pogledom, vendar brez kičaste poduhovljenosti, vidimo, da deluje, kot da ni čisto od tega sveta; na njegov poklic in poklicanost opomni ozvočenje, v različnih vlogah, od zborovskega popevanja do stranskih epizod, pa nastopi (pretežno) mlajša igralska generacija iz obeh koprodukcijških hiš, Radoš Bolčina, Igor Štamulak, Gorazd Žilavec, Rok Matek, Tjaša Horvat, Matija Rupel/Nejc Cijan Garlatti. S poudarjeno komično igro, grimasami, prignanimi do konca, pa tudi nekaj pomenljivimi poudarki; trije modreci so prav rasistično sperti, zadnja večerja je prikazana iz zakulisja, kjer skupina žensk oskrbuje povabljen duhovni krožek, Pilat dobi po pomenljivi *Odi radosti* nekaj germaniziranega pogrskovanja; blagovest o Sinu človekovem in božjem so v muzikal oblečeno obrnili v snov za razmislek o bedni človeški kondiciji in stanju sveta. **MATEJ BOGATAJ**